

ZSIDÓ REMÉNY

A Magyar Cionista Szövetség

a nagyünnepek alkalmából ez évben is megrendezi Isten-
tiszteleteit a Szövetség Herzl- és Nordau-termében.

A jegyeladás megkezdődött.

Jegyek kaphatók a Szövetség titkárságánál:

VI., Andrásy-ut 67. I. — Telefon: 126—902.

Ros Hasana 5700

Békés és boldog újévet kívánnak összes ismerőseiknek

כתיבה וחתימה טובה

לשנת תש"ז

- Dr. BENE SÁNDOR ügyvéd és neje
Budapest.
- BLEYER LAJOSNÉ ÉS FARKAS család
Hatván Budapest.
- BIRINGER LAJOSNÉ és családja
Kapuvár.
- DR. BUK MIKLÓS, a MCSZ főtitkára
Budapest.
- DEÜTSCH ARTHUR főmérnök és családja
Budapest.
- ELEK SZILÁRD mérnök és neje
Budapest.
- DR. FISCHER BENJÁMIN főrabbi és családja
Budapest.
- FISCHER VILMOS rabbi és neje
Budapest.
- FRIEDMANN MÁTYÁS és neje
Budapest.
- GONDOS SÁNDOR könyv- és papírkereskedő
Budapest.
- DR. HAJDU MIKLÓS
Budapest.
- DR. HALPÉRT SALAMON főrabbi
Tapolca.
- DR. HIRSCH HENRIK orvos és családja
Budapest.
- IZSAK EDE orvos. és neje
Budapest.
- KENDI MIKLÓS lakberendező
Budapest.
- KEREN KAJEMETH LEJISZRAEL
MAGYARORSZÁGI IRODÁJA
Budapest.
- KEREN HAJESSÓD
Budapest.
- DR. KISFALVI ISTVÁN ügyvéd és neje
Budapest.
- LANDESZMANN LÁSZLONÉ, a Budapesti VIII–IX. ker. Izr. Nőegylet elnökösszonya
Budapest.
- MANNHEIM MÓR tanár és neje
Debrecen.
- MARTON EDE, a Keren Kajemeth Lejisz-
magyarországi ügyvezetője és neje
Budapest.
- ER MIKSA vezérigazgató és neje
Budapest.
- MAYER SÁMUEL és neje
Nádudvar.
- MAYER TESTVÉREK
Budapest.
- MEZŐ ÁRMÁN és neje
Debrecen.
- ifj. DR. MIKLÓS GYULA ügyvéd, a Magyar Cionista Szövetség elnöke és neje
Budapest.
- PARTOS NÁNDOR és neje
Miskolc.
- DR. RICHTMANN MÓZES és neje
Budapest.
- ROTKÉL ÁRNOLD és neje
Budapest.
- SCHLEIFER ABRAHÁM és családja
Budapest.
- ÖZV. DR. SCHÖNFELD JÓZSEFNÉ és ZSUZSA
Budapest.
- STEINER ÁRPÁD és neje
Kapuvár.
- STEINER ERVIN és neje
Budapest.
- STEINER GÉZA és neje
Kapuvár.
- STEINER JÓZSEF és neje
Kapuvár.
- SZEMERE MÓR okl. vegyész-mérnök és neje
Budapest.
- SZOFFER JÓZSEF és neje
Budapest.
- UNGERLEIDER MÓR, a Projectograph r. t.
igazgatója és neje
Budapest.
- VAMOS HENRIK igazgató és neje
Budapest.
- WEISS D. EZRA
Budapest.
- ifj. WEISS GYULA és családja
Budapest.
- WIDDER SALAMON tanár és neje
Budapest.

Állampolgársági, illetőségi és kíván-
dorlási ügyben okiratok hiteles fordí-
tása hites tolmácsok által, kereskedelmi
levelezés minden nyelven stb. olcsón és
gyorsan **Kosmos Fordító Iroda** Budapest,
VIII., József körút 2. Telefon.

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Ros Hasana 5700

Szeptember 14-én kezdődik zsidó hagyomány szerint a világteremtés utáni 5700-ik év. A zsidóság az új év kezdetét erkölcsi számadással, önmagába mélyedéssel, javulási elhatározással üli meg. A geológusok talán lemosolyogják a kis évszámot, de mi tudjuk, mily mély tanulság rejlik abban, hogy a speciális zsidó ros hasanai eszmék bekapcsolódnak a világteremtés egyetemes gondolatába. Ez azt jelenti: emberek vagyunk mindannyian, Isten képmására teremtett lények, — emberek igyekezzünk tehát lenni, az általános emberi keretbe illesszük be a különleges, történeti, sajátos jelképeinket.

A hol azonban általános emberi erkölcsi szempont összeütközésbe kerül a történelmi fejlődésből folyó sajátossággal, ott kirobban a háború. Most is így van. A háború réme sikoltja, hogy a Ros Hasana soknak ítéletnapja, amelyen beiratik a sors könyvébe; ki fog élni, ki fog halni, ki mulik el ellenséges kard által, ki mulik el mérges gázok fojtogatása által. De az országok fölött is — mondja az ima — fölhangzik az ítélet: melyiknek jut háború, éhség; avagy béke és jóllakottság.

Lelkiállapotunkat talán legjobban visszatükrözteti a zsoltóros szava: »Megrendül ijedelemben valóm, rettegek ítéletmondásodtól — jogot és igazságot gyakoroltam, ne dobj oda az elnyomóknak«. Aggódás és félelem közepette virradt reánk a Ros Hasana a mostani 5700. évben. Arra kell törekednünk, hogy jogot és igazságot gyakorolva, közös erővel és összeforrottsággal elhárítsuk Magyarországról a bajt és a veszélyt. Adja Isten, hogy a háborusnak indult új esztendő a békés fejlődést hozza meg nekünk.

Kőrösy Kornél:

Palesztina és a magyar zsidó ifjuság

A Palesztina gondolat helyességét már az eddig elért eredmények is teljes mértékben igazolják. Ki meri ma már azt mondani, hogy a zsidó nem képes alkotó munkára, csak másokat tud dolgoztatni, ahelyett hogy maga dolgozna! Milyen tisztelettel néz ma fel minden jóérezsű ember arra, amit a zsidók ily rövid idő alatt ott alkottak, az ott létesített fúntaszerű kulturális és szociális intézményekre! Milyen gyönyörű új nemzedék nő ott ma fel lelki harmóniában élő férfiakká és nőkké! Valóban minden szörnyű szenvedéséért bőven kárpótolná a zsidóságot, ha ez az egy sikerülne: a zsidó Palesztina felépítése.

Majdnem azt kellene mondanom, hogy már az eddig elért eredmények is kárpótolnak érte. De ha a zsidó Palesztina fejlődése a mai mértékben a jövőre is biztosítva volna, akkor a zsidóság végeredményben kétségtelenül többet nyerne belső értékben hivatása teljesítése irányában, mint amilyen pusztítás szántott rajta végig. Sajnos a fejlődés a most következő időkre legujabban az angol Fehér Könyv megjelenése által rendkívül megnehezült. A Fehér Könyvről nem akarok részletesebben beszélni, mert csak megerősíthetném azt, ami ma egyhangu véleménye az egész világ zsidóságának. Ha nem engedjük szétforgácsolni erőinket mindenféle egyéb települések által, melyek a zsidóságnak legjobb esetben menedékhelyet nyújthatnak, de otthont sohasem, akkor ki fogjuk bőjtolni a felépítés munkájának ezt a zök-

* A MIEFHOE-ben tartott előadás II. része. Félreértések elkerülésére meg kell jegyezni, hogy előadásom kizárólag egyéni véleményemet fejezi ki.

kenőjét. És ha egyszer sikerült Palesztinában a zsidóságban tradíciószellemű élő ideálokat megvalósítani, vagy mondjuk szerényebben megközelíteni, akkor az egész világ be fogja látni, milyen bűn volt a zsidókat azért üldözni, mert hűek maradtak vallásukhoz. Azt fogják mondani, hogy a zsidó tradíciót a benne rejlő erkölcsi felfogás magassága miatt fenn kell tartani az emberiség érdekében, nemcsak Palesztinában, hanem mindenütt, és tisztelni fogják a köztük élő zsidókat. Mert, a hűség lévén egyik legfőbb parancsa a zsidó tanításnak, bárhol élnek a zsidó vallás követői mint hazájuk hű gyermekei, a tradíció seholsem kerülhet összeütközésbe a nemzetek ideális célkitűzéseivel.

A felépítés munkájában a fiatalságra hárul a legnagyobb feladat, amint hogy a fiatalság mutatta is mindenütt a legnagyobb megértést a Szentföld gondolatával szemben. A cionista ifjúság egész lelkéből mindig Palesztinába vágyott, az adott viszonyok között természetesen fokozott erővel vágyik oda. A cionista fiatal emberek nem kivándorolnak Palesztinába, hanem »felmennek« Cionba! Ott lelkesedéssel vállalják a legsúlyosabb munkát ma is, amikor a Fehér Könyv megjelenése által a felépítés sokkal nehezebbe vált. **Az ebben rejlő idealizmust a fiatalság azon részének is meg kell értenie**, mely abban bízva, hogy az elmaradhatatlan enyhülés belátható időn belül be fog következni, itthon marad, vállalva minden itteni szenvedést és nélkülözést. Az idősebbek nagyrésze, amint a pro Palesztina mozgalmat hibásan ítélte meg, úgy a cionista ifjúságot még ma is hibásan ítéli meg. Ezek gondolják meg, mennyivel több lelkesedés lobog ebben az ifjúságban, mint azokban akik, leszámolva az adott helyzettel, mennek oda, ahol megélhetési lehetőséget remélnek, illetőleg ahová beengedik őket. Győződjenek meg róla, hogy ez az ifjúság, mialatt legnagyobb komolysággal készül új életére, **sokkal könnyebben bírja el lelkileg a zsidók itteni megpróbáltatását**, mert derülten néz jövője elé.

Az emberiséget az ideálok keresése hajtja előbbre; a fiatalságnak pedig különösen pozitív, alkotó célt kell maga előtt látnia. A cionista ifjúság Palesztinában azt az országot látja, amelyben mint zsidók szabadon kifejthetik bennük szunnyadó képességeiket és alkotni tudásukat. Ennek a fiatalságnak egyrésze régen, a normális időkben is kiment volna, hogy személyesen vegyen részt a felépítés munkájában. De nagyrészt, bármennyire lelkesedett Palesztina gondolatáért, a magyar nemzeti ideál oly erős lett volna, hogy itt tartotta volna őket zsidó vallásu magyaroknak; és zsidó hűségükkel jobb, önfeláldozóbb magyarokká váltak volna, mint azok, akik vallásukat elhagyják. Itt lelkesen dolgoztak volna »pro Palestina«, az idősebb generáció zsidó lelkiismeretének felrázásával. De a mai magyar zsidó ifjúságot megzavarták magyar nemzeti ideáljában akkor, amikor kizárták a magyarságból mindazokat, akik éppoly hűséggel ragaszkodtak vallásukhoz mint nemzetükhöz. Ezek az ifjak annál erősebben ragaszkodnak ma zsidóságukhoz: a zsidó összetartozandóság érzése meghatványozódik bennük. De azért ezek is vannak olyan hű fiai ennek a hazának mint bárki más! Amíg itthon vannak ez ország boldogulásának hűsége, kötelességtudó, megbízható, becsületes munkásai.

Ma először beszéltem a zsidó ifjúsághoz és, ha nem is mondom, hogy utoljára, de sokszor nem fogom megtenni, mert a szónoklás nem mesterségem. De egyszer szívesen vállaltam, mert szeretem az ifjúságot, és el akartam neki mondani miként látom a Szentföld kérdését a zsidó vallásu magyar ifjúság szempontjából. Akik itt maradnak, azok merítsenek lelki erőt a zsidó Palesztina nagy gondolatából. Akik pedig kimennek, hogy kivegyék részüket a zsidó otthon felépítéséből, azok gondoljanak továbbra is szeretettel Magyarországra, és ne felejtsek el, hogy Palesztinának elsősorban a zsidó szellemiség állandó otthonává kell válnia.

»Mert Cionból árad a tanítás, és az Ur szava Jeruzsálemből«.

A XXI. cionista világkongresszus

A zsidó egység és a Fehér Könyv visszautasítása jegyében folyt le a XXI. cionista kongresszus. A Genfben a világ minden részéről egybesereglett delegátusok a komoly időkhöz méltóan végezték kötelességeiket. A szónokok tárgyilagossága, az ellenzéki kritika igazsága, a helyzet nehézségéhez mért tárgyalási mód felejthetetlené tette ezt a nagy genfi összejövetelt. Minden szónoklat refrénje és alapmotívuma ez volt:

»Dolgozni kell Erecz Izraelért, mert a mit Ereczben investálunk, az a mi erőnk és jövőnk. A Fehér Könyv nem lehet akadálya a palesztinai munkának és alijának.«

*

Komoly hangulatban, ünnepélyes keretek között nyílt meg a kongresszus. Ünnepélyes megnyitásán megjelentek az Egyesült Államok, Franciaország, Lengyelország, Kína, Görögország, Litvánia, Mexikó, Bolivia, Belgium és más országok diplomáciai képviselői. Anglia diplomáciai képviselőjének elmaradása általánost feltűnést keltett. A Népszövetség azonban képviseltette magát.

Weizmann, aki héberül kezdte beszédét és angolul folytatta, feszült figyelemmel hallgatta a megjelent 576 delegátus és ezer vendég. Amikor beszédét befejezte, a delegátusok és vendégek felemelkedtek helyükről és hosszú, lelkes ovációban részesítették az elnököt.

A megnyitó ülés különös szenzációja volt Tom Williams brit munkáspárti képviselőnek üdvözlő beszéde, amelyben többek között ezeket mondotta:

— Amilyen sorsra jutott Palesztinában a mufti, aki három évvel ezelőtt még hatalmas személyiség volt, ma azonban semmivé zsugorodott, ugyanaz történhet az »angol muftikkal« is, így a mostani gyarmatügyi

miniszterrel. A miniszterek mennek, de a parlament fennáll és a parlament nem helyesli a miniszter politikáját.

Williams ezután a kongresszushoz apellált, kérve annak tagjait, hogy zárt sorokban álljanak a mai cionista vezetőség mögé és harcoljanak a zsidók nemzeti otthona érdekében. Majd ezt mondta:

Azok a parlamenti képviselők, akik a Fehér Könyv politikája ellen szavaztak, folytatni fogják e politika támadását, amíg a Fehér Könyvet vagy nemzetközi választott bíróság elé viszik, vagy visszavonják. A Népszövetséget azonban figyelmeztetjük: ha a szeptemberi ülésen a mandatárius bizottság javaslata ellenére is helyeselni fogja a Fehér Könyvet, akkor ez borzalmas erkölcsi veresége lesz a Népszövetségnek.

A kongresszusi tagok viharos lelkesedése közepette Williams e szavakkal fejezte be beszédét:

— Fehér Könyv vagy sem, a zsidók Palesztinába való bevándorlását folytatni kell!

Weizmann elnök beszédéből.

— Valamikor feladatunk volt meggyőzni a világot arról, hogy a zsidókérdés világkérdés, hogy — miként Herzl mondotta — a zsidó állam világszükséglet. Ma már nem kell harcolnunk ezen meggyőződés terjesztéséért; az igazság talán tülön túl megdöbbentő formában került napvilágra. A zsidó menekültügyi kérdés és annak rettenetes következményei szoros összefüggésben állnak egy bizonytalan világ tisztázatlan társadalmi és politikai kérdésével. A mi kérdésünk megoldást követel.

*

Több, mint husz év óta építjük ujja

nemzeti otthonunkat, egy angol biztosítékra támaszkodva, amelyet ezekben az években szentnek tartottunk és amelyet 52 nemzet hagyott jóvá. A nemzeti otthon sarkköve a mi népünk lelke volt; a legjobbat, amivel rendelkezünk, e mübe fektettük, agyat és szívet, vért és vagyont, a szegények legszegényebbjeinek »vagyonát«. Egy nemzetközi kötelezettség, amelyet az egész civilizált világ előtt vállaltak a zsidókkal szemben egy mindenkinek szent országra vonatkozóan, nem kezelhető papírrongyként és minden bizonnyal nem egy olyan állam részéről, mint Nagy-Britannia, amely min-

dig azon fáradt és fáradozik most is, hogy a nemzetközi kapcsolatokban fenntartsa a törvényes szerződések, az erkölcsi elvek iránti tiszteletet.

— A mi harcunk nem Anglia ellen szól, hanem azok ellen, akik jelenlegi Palesztina politikájáért felelősek. Az angol nép megérti panaszunkat. Ha nem így volna, akkor a kormány hűséges hívei nem nyilatkoztak volna olyan nyíltan a májusi Fehér Könyv igazságtalansága ellen és nem botránkoztatva volna meg őket oly nagymértékben a zsidó bevándorlás hat hónapos felfüggesztésének legfőbb jogtalansága.

*

— Azok az emberek, kiknek kezében van a mi sorsunk, világpolitikai szempontból rendkívül veszélyes naivitásba estek. A katolikus egyház már felismerte, államférfiaink nem, hogy azért támadnak ellenünk ebben a drasztikus világban, mert élcsapata vagyunk azoknak az eszméknek, amelyeknek megsemmisítésére törnek e világ sötét hatalmai. Ha bennünket eltipornak, a civilizációnak egy jelentős részét és tényezőjét tiporják el. Ha romba akarják dönteni a civilizációt, előbb el kell tiporni a zsidókat. Ez a felismerés nem volt vi-

lágos az angol államférfiak előtt és ebben láttam a nagy veszélyt, amely bennünket fenyeget.

*

Emberfeletti munka volt ennek megteremtése. Ebbe a mübe befektettük nemzedékek bátorságát, szívósságát, szeretetét és Ciónért való áldozatkészségét. Az utóbbi évek szakadatlan erőszakoskodásai, örült büntetetei és brutális kilengései ellenére is a jisuv hatalmas munkát végzett. *Ötven új telepet alapítottunk, néhányat nagyon is veszélyeztetett vidéken. Hatalmas kikötő épült fel ugyszólván máról-holnapra. »A saspál is gyorsabbak és az orosz-lánnál is erősebbek« voltak ezek a mi hőseink, akik teljesítették a zsidó nép akaratát és akik annak jövőjét kovácsolták.* Emlékük tiszteletére álljunk fel néhány pilanatra. (A delegátusok felálltak). *Am az alapköveket lelettük és a szellem, amely az ő heroikus cselekedeteiket áthalotta, él és élni fog. Történjenma, holnapés a közeljövőben bármi, a mü, amelyet a mi pionirjeink építettek, a közösségek, amiket megszerveztek, élni fognak, fejlődni és tartós forrásai lesznek a ma és holnap generációja erejének és bátorságának.*

A kongresszus összetétele.

Csütörtökön délelőtt nyitotta meg Weizmann Chaim a 21. cionista kongresszus első plenáris munkaulését. Előterjesztésére a kongresszus egyhangulag Menachem *Usiskint* választotta meg elnökévé, akit nagy óváció fogadott, amikor elfoglalta az elnöki széket.

A kongresszus alelnökei:

Berl *Locker* indítványára a következő alelnököket választotta meg a kongresszus: Ing. *Kaplansky* (munkáspárt), dr. Solomon *Goldmann*, az amerikai cionista szervezet elnöke (Klal-A), Jozsef *Sprinczak* (munkáspárt), dr. Nahum *Goldmann* (Klal-A), Meir *Jaari* (Hasomer Hacair), *Zerubavel* (baloldali Poale Cion), *Machover* (állampárt).

Rav Brod a Mizrachí nevében nyilatkozatot terjeszt elő, amelyben bejelenti, a Mizrachí nem vesz részt az elnökségben,

miután az A. C. elvetette azon kívánságukat, hogy az elnökség megválasztása csak a mandátumok teljes igazolása után történjék meg.

*

A mandátum igazoló bizottság jelentése szerint a 21-ik cionista vilákkongresszusnak 576 delegátusa van. Ezek közül 560 választott, míg 16 — a végrehajtóbizottság tagjai — jogszerinti delegátusok, szavazati jog nélkül. Pártok szerint a delegátusok száma a következőképpen oszlik meg: *a munkáspárt összes frakcióival 254 delegátus, az általános cionisták A) csoportja 150 delegátus, a Mizrachí a Hapoél Hámizrachival egyetemben 95 delegátus, az általános cionisták B) csoportja 45 delegátus, az Állampárt és a kongresszuson most első ízben résztvevő baloldali Poalé Cion 10—10 delegátus.*

A vita.

Csütörtök este, augusztus 17-én kezdődött Weizmann referátuma fölött a vita és tartott hétfő estig, augusztus 22-ig.

Az általános vitában felszóltak: dr. B. Mossinson (Klal A), Suprasky

(Klal B), Meir Grossmann (Állampárt), Dávid Remez (Munkáspárt), Rabbi Meir Berlin (Mizrachi), Zerubabel (Baloldali Poale Cion), Chazan (Hasomer Hacair), dr. Schwarzbarth (Klal B), Jiczhak Grünbaum (az exekutive tagja), Rabbi Goldmann (Klal A), Rabbi Perlzweig (Klal A), Berl Locker (Munkáspárt), Professor Brodetzky (az exekutive) tagja.

Az általános vitát Mose Shertok fejezte be, aki az exekutive nevében válaszolt.

Kijelentések az általános vitából.

Számunkra minden bevándorlás törvénytelen még akkor is, ha a kormány azt illegálisnak tekinti. A Fehér Könyv meg akarja semmisíteni a zsidó népet és elpusztítani életeterejét. Az egész zsidó népnek harcba kell szállnia ezekkel a törekvésekkel.

(Mossinson).

Véget kell vetnünk az önmegtartóztatásnak. Ezt követni kell a noncooperation-nak: meg kell szakítanunk a kapcsolatokat a törvénytelen kormányzattal.

(Meir Grossmann).

Weizmann doktortól nyíltan és határozottan szeretnénk hallani a szót: „Zsidók, menjetek Palesztinába, akár engednének benépeteket, akár nem.» Vállalnunk kell annak kockázatát, hogy illegális erővé váljunk az országban.

(Rabbi Meir Berlin).

A Fehér Könyv a zsidó München, szégyenletes merénylet a zsidóság élete ellen Palesztinában. Meg kell teremteni a pozitív viszonyt az arabokkal. A zsidóság és az arabok érdekei közössek.

(Zerubabel).

Én azt hiszem, hogy a zsidó nép nem kényszerítheti Angliát kötelességének teljesítésére, ha Anglia maga nem akarja. Ezt csak az angol nép teheti meg. Mi magunk azonban két olyan erő felett rendelkezünk,

amelyek sokkal erősebbek, mint a Fehér Könyv intézkedései: a zsidó nép törekvései Erecliszrael felé és a zsidó jisuv ereje Palesztinában.

(Ben Gurion).

Ha a Fehér könyvben engedélyezett 15 ezer zsidó helyett évenként 40 ezer zsidó jön Palesztinába, úgy a Fehér Könyv nyomtalanul megsemmisül. A mi végcélunk a göula. Am ehhez a végcélhoz különböző etapok vezetnek. Az egyik legfontosabb etap: nagyszámu zsidót összpontosítani Palesztinában. A felszámolás alatt álló mandátumot zsidó állammal kell pótolni. Másképp nem fog menni. Ez a történelmi folyamat.

(J. Grünbaum).

A Nagy-Britannia elleni harcnál fontosabb: Nagy-Britannián belül harcolni. A Londonba vitt politikai harc eszközei megerősítendők.

(Rabbi Perlzweig.)

Politikai frontunkhoz tartozik nemcsak Palesztina, hanem Anglia és Amerika is. Olyan irányban kell befolyásolnunk az angol közvéleményt, hogy a zsidó nép és az angol nép közötti együttműködés helyreálljon. Ez nem könnyű, de nem is lehetetlen. Angliai barátaink csak arra várnak, hogy aktív ellenállást fejtsünk ki a Fehér Könyv ellen.

(Prof. Brodetzky).

Német és protektorátusi zsidók.

Az általános vita befejezése előtt dr. Franz Kahn, a cseh delegáció vezetője, megrázó beszédben kérte a kongresszust, hogy igyekezzen szabaddá tenni a Palesztina felé vezető utat a cseh protektorátus területén élő zsidó tömegek számára, akiknek ez maradt az utolsó reménységük. Felszólította a kongresszust, hogy ne csak az ifjúság nagy rezervoárját vegye

figyelembe, hanem a zsidó középosztály tömegeit, a kézműveseket, a kereskedőket és a szabadfoglalkozásukat is igyekezzék támogatni. Ezek a kétségbeesés poklából menekült emberek produktív elemei lesznek az országépítésnek.

A német delegáció nevében dr. Jacoby tett ilyen szellemű kijelentéseket a szombati ülésen, augusztus 19-én.

Befejezés.

A világpolitikai viszonyok következtében augusztus 24-én csütörtök este véget ért a kongresszus.

Elnökké újra Professor Chajim Weizmann-t választották meg.

A kongresszus az elkövetkező évre 720 ezer fontos költségvetést szavazott meg,

ebből 80 ezer font önvédelemre, 100 ezer fontot pedig bevándorlóknak a munkával beilleszkedése elősegítésére fordítanak. Amennyiben a cionista alapok bevételei a 700 ezer fontot meghaladnák, úgy a felesleget elsősorban önvédelemre és a bevándorlás finanszírozására fordítják.

Morzsák

תקן בשריף

Sófárjувás.

A KISGYERMEKEKÉRT! *Lándeszmann Lászlóné*, a VIII—IX. ker. Nőegylet nemeslelkű elnöknője bölcsődék felállítását tervezi országos keretben. A VIII—IX. ker. Nőegylet a jószívű embereket kéri, hogy ilyen célú adományait juttassák el hozzá a 37.950. sz. postacekkszámlán.

MISKOLC GYÁSZJA. A miskolci zsidó község főabbija, Austerlitz Mayer elhunyt. A Mizrachi nagy barátját veszítette benne. Apósa, Róth M. néhai pápai főrabbi Herzl Tivadar hiveihez tartozott.

WIZO KONGRESSZUS. A genfi cionista kongresszust megelőzően, a Palesztinai Dolgozó Nők Szövetsége, a Wizo tartotta összejövetelét. Magyarországot dr. Kahan Nisonné és Breszlauer Arthurné képviselte.

TEMPLOMÜLÉSEK. A Pesti Izr. Hitközség a múlt évi összes templomait ebben az évben is az ájtatos közönség rendelkezésére bocsátja. A *Budai Izr. Hitközség* is kellő mértékben gondoskodik a hivék ünnepi lelkesítéséről.

A ROSSZ KÖMÜVES. Egy angolországi átképzőtelepen két német menekült kőműves munkát tanul. Az egyik azt mondja a másiknak: »No hallod, olyan ügyetlenül végzed a munkádat mintha nem én, hanem te lettél volna annak idején — szabadkőműves.

AZ ÁHÁVÁSZ RÉIM *Országos Felebaráti Szeretet Egylet* a közelgő ünnepek alkalmából tetszetős kivitelben zsebnaptárt jelentetett meg. Az egyesület kéri a hiveket, juttassák el adományait az egyesület hivatalához (VII. Sip-uca 12.)

A LENGYEL ZSIDÓK. Egy külföldi lap gunyolódik azon, hogy most Lengyelországban nincs zsidókérdés, mert az ország védelme eliminálta a belső surlódásokat.

Igazán nem tudjuk, miért kell ezen gunyolódni? Hisz minden országban így kell lenni, hogy amikor, a haza veszélyben van, akkor nem szabad apró érdekekre és egyéni sérelmekre gondolni.

OLYAN NINCS! A Hűvösvölgyben nem-zsidó Palesztina kiállítás nyílt meg. Ott állítólag oly Tóratekercs látható, amely kutyabőrön íródott. Hát ez nem lehetséges, állástörvényi szempontból. És ha valaki valóban talált ilyen tekercset, megérdemel, mint szerencsés régészeti felfedező — kutyabőrös diplomát.

Egy Ros-Hasono előtt a berdicsevi cad-dik elébe járultak azok, akik közül a nagyünnepi funkcionáriusokat óhajtott kiválasztani. A sófárjувókon volt a sor. A »Berdicsevi« nem aziránt érdeklődött, ki tudja a legjobban fujni a sófárt, hanem e helyett egymásután ezt a kérdést intézte a jelöltekhez: — Mire gondolsz te, amikor a »tekiót« fuvod? A kérdezett lelkesen felelt: — A »tekió«-nál arra gondolok, hogy a hang elülze az égben Izrael vádlóját, a Sátánt; a »sevorim« tört hangjainal pedig arra, hogy Izrael száműzetése minél előbb véget érjen stb.

Hasonló mélyen és magasan járó feleletet adtak a többi jelöltek is. Mig végre egy félenken meghuzóóó, egyszerű falusi zsidóra került a sor.

— És te mire gondolsz majd fiam, — kérdezte a »Berdicsevi.« — Én — felelte a kérdezett kissé zavartan, — három felnőtt leány apja vagyok. És ha sófárt fuvok, összetört szívvel imádkozom Istenhez, segítsen, hogy minél előbb főköző alá vihessen három leányomat.

— Te fogod fujni a sófárt — határozott a Berdicsevi meghatottan, a te áhitatod egészen biztosan őszinte.

על חתן שחמטאנו

(Al chét sechatanu.)

A jom-kippuri bűnvallomás eme bevezetése (»a vétkekért, amelyekkel vétkezünk«) címe annak a cikknek amelyet Channa Thon asszony ír a palesztinai Ha-arec című lapban.

Azokat a bűnöket, mulasztásokat veti a jisuv szemére, amiket a zsidó ifjuság nevelése terén elkövetett. Viszont — mindenekelőtt a jemeni és a távoli Keletről bevándorolt zsidóság körében — temérdek olyan zsidó van, akinek nem telik arra a kevés tandijra sem. Ezek a szegény gyermekek ugyszólván az uccán nőnek fel és amikor felcseperednek, csak napszámos munkát képesek végezni. Csoda-e, hogy szegénységükben, elhagyatottságukban, kulturátlanságukban a szélsőséges pártokhoz szegődnek. Thon asszony gyors és alapos munkát követel eme ifjuság megmentésére: iskolákat, napközi otthonokat s főleg szakiskolákat.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Brody József** VI. Izabella-utca 68/b.

Neuwald Illés Utódai könyvnyomda, Bpest, VIII., Üllői-ut 48

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

*Nagyigényű?
Takarékos?*

Müller

György

SZÜCSMESTERNEL
vásároljon!

Petőfi Sándor utca 6.

Kitünő szórakozást nyújt

a TIVOLI filmszínház

(VI Nagymező-utca 8 sz.)

minden műsora.

**Látogassa a Terézváros
közkedvelt mozgóját!**

Beliczay méhviasz beeresztő vezet! Bpest VII.
Csányi u. 3.

DUNA

gőzmosó- és kelmefestő-gyár

Telefon: 135-052. Üzem: Bókay János u. 43. Ft.

Üdülő a Szábhegyen

Ünnepek utánig

hatalmas ősparkban subalpin.
Gyermekeknek és felnőtteknek I.,
Béla király ut 34. Telefon: 165-170

Dr. Frenkel Bernát vallásanár zsidó
nevelőintézetében.

Boldog új évet kíván

barátainak és
vendégeinek

**Neiger Jakab
és Neiger Jenő**

Gourmand-söröző
(Mussolini tér)

Tabla, tükörüvegek és tükrök

IFJ. WEISS GYULA

tábla és tükörüveg nagykereskedőnél
Budapest, V. Vadász-u. 29.
Telefon: 110-114.

Pontos órák, javítások

Székely Béla

főbbszörösen kitüntetett órasmesternél

Magyar utca 1.

Országos Rabbiképz - Zsidó Egyetem Könyvtára